

VLADA KOSOVA - 150MW TENDERI ZA VETAR

INFORMACIJE ZA ZAINTERESOVANE INVESTITORE

Ministarstvo ekonomije Republike Kosovo (ME) planira da sprovede prve tendere za vetar u zemlji za ukupni podržani kapacitet od približno 150 MW (projekti). IFC Transaction Advisory je imenovan kao glavni savetnik za transakcije u VK za strukturiranje i implementaciju tendera. Razvoj projekata je takođe podržan od strane USAID-a za energetska održivost na Kosovu (EOK).

Projekti će se realizovati u dva uzastopna tendera od ~75-100MW podržanog kapaciteta svaki. Svaki tender neće biti specifičan za lokaciju.

Svaki tender će se sastojati od dve faze – Zahteva za kvalifikacije (ZZK) i Zahteva za predloge (ZZP).

Očekuje se da će ZZK za prvi tender biti objavljen u 3. kvartalu 2024. Prekvalifikovani ponuđači će biti pozvani da dostave ponude početkom 2025. godine.

Očekuje se da će ZZK i ZZP za drugi tender (za preostali kapacitet) biti objavljeni 2025.

ME namerava da iskoristi sredstva iz Međunarodnog monetarnog fonda (MMF) za otpornost i održivost (FOO) da pomogne u nabavci ovih 150 MW kapaciteta vetra. ME će koristiti sredstva FOO za ko-investiranje u nagrađene projekte vetro elektrana u okviru šeme javno-privatnog partnerstva (JPP), s ciljem smanjenja rizika za privatne investitore. Uspešni projekti će dobiti dugoročni fizički rešeni Ugovor o kupovini električne energije (UKEE).

ME namerava da se Projekti pridržavaju međunarodnih ekoloških i društvenih standarda, kao što su IFC standardi učinka o ekološkoj i društvenoj održivosti. Kao rezultat toga, predviđeno je da Projekti budu projektovani, izgrađeni, instalirani, korišćeni, održavani i povučeni iz upotrebe u skladu sa važećim nacionalnim zakonima o životnoj sredini, bezbednosti, radu, socijalnim pitanjima i pitanjima bezbednosti i dobrom međunarodnom industrijskom praksom.

U odeljcima u nastavku su navedeni ključni zahtevi za učešće u procesu za koje se očekuje da će zainteresovani programeri morati da ispune **u fazi ZZK**.

Dodatne informacije mogu biti potrebne u fazi ZZP.

Radi izbegavanja sumnje, ovo obaveštenje je samo informativnog karaktera. Ono namerava da obezbedi potencijalnim ponuđačima relevantne informacije o predviđenim zahtevima kako bi mogli da preduzmu odgovarajuće korake da pripreme svoje podneske za planirani proces. Međutim, sadržaj predstavljen u ovom dokumentu je podložan promenama. Navedeni zahtevi nisu iscrpni, mogu se pregledati i dodatni kriterijumi mogu biti uvedeni prilikom zvaničnog pokretanja tenderskog procesa. ME zadržava pravo da izmeni, pregleda ili restrukturira bilo koji od ovih kriterijuma u aktuelnoj tenderskoj dokumentaciji koja će uskoro biti objavljena.

I. ZAHTEVI KOJI SE ODOSE NA IZVODLJIVOST PROJEKTA

A. OPŠTA TEHNIČKA PROJEKTNJA DOKUMENTACIJA

INFORMACIJE NAVEDENE U ODELJKU A. BIĆE SAMO U INFORMATIVNE SVRHE. NEĆE SE KORISTITI ZA VREDNOVANJE PRIJAVA ZA PREKVALIFIKACIJU.

1. Opis vetroparka i koordinate, uključujući očekivanu trafostanicu za povezivanje na mrežu, dalekovod, tačku interkonekcije i pristupne puteve.
2. Predloženi raspored lokacije i rastojanja između turbina zajedno sa ružom vetrova i krivom gustine snage.
3. Ako je dostupan, jednolinijski dijagram uključujući:
 - a. Visokonaponske (VN) komponente električne podstanice: kablovi srednjeg napona (SN), SN/VN transformatori, SN i VN rasklopni uređaji, SN kablovi, VN kablovi (ako postoje).
 - b. Električni kablovi i razvodni uređaji sa specifikacijom opreme.

B. IZVEŠTAJ O PROCENI PRINOSA ENERGIJE

INFORMACIJE ZAHTEVANE U ODELJKU B. KORISTIĆE SE ZA VREDNOVANJE PRIJAVA ZA PREKVALIFIKACIJU.

Zainteresovani investitori će morati da podnesu izveštaj o proceni prinosa energije, koji mora da uradi nezavisni i kvalifikovan konsultant za vetar.

Izveštaj mora da bude u skladu sa zahtevima B.1 do B.3 i mora da dokumentuje kalkulacije prognoze prinosa energije za svaku godinu od dvadeset (20) godina.

B. 1 MERNJA KAMPANJA

1. Minimalno trajanje od 1 (jedne) godine (12 meseci), uključujući celu zimsku sezonu (od novembra do marta).
2. Podaci merenja vetra nisu stariji od 5 (pet) godina u vreme isteka roka za podnošenje ZZK.
3. Koristi se odgovarajuća merna oprema (npr. met jarboli kao samostalni, met jarboli u kombinaciji sa LiDAR-om ili SoDAR-om). „Odgovarajuća“ označava opremu za merenje sertifikovanu od strane kvalifikovanog konsultanta za vetar (vidi odeljak B.2).
4. Svi podaci senzora (tj. brzina vetra, podaci o smeru, pritisak, temperatura, vlažnost) se snimaju i označavaju vreme u intervalu koji ne prelazi 10 minuta. Neobrađeni podaci se arhiviraju i čuvaju, a postoji revizorski trag za ispravke podataka tako da se podaci mogu nezavisno verifikovati.
5. Procena godišnje proizvodnje energije (GPE) uzima u obzir sledeće aspekte:
 - i. GPE će se zasnivati na modelu linearnog toka vetra za jednostavan teren ili modelu računarske dinamike fluida (RDF) za složeni teren, u zavisnosti od lokacije projekta.
 - ii. Dugoročnu korekciju GPE treba izračunati da bi se uzela u obzir godišnja varijabilnost klime vetra.
 - iii. Gubitke i neizvesnost specifičnu za lokaciju treba proceniti uz izveštaj koji daje sledeću verovatnoću prekoračenja vrednosti: P50, P75, P90, P95, P99.

- iv. Ekstremnu brzinu vetra treba proceniti da bi se izabrala klasa turbina pogodna za lokaciju.

B. 2 SERTIFIKAT IZDAT OD STRANE KVALIFIKOVANOG KONSULTANTA ZA VETAR

Sertifikat je neophodan za validaciju kvaliteta kampanje merenja vetra i rezultata studije mikrolokacije za predložene projekte. Kvalifikovani konsultant za vetar ne može biti ponuđač niti deo konzorcijuma ponuđača i mora biti član jednog od sledećih udruženja za energiju vetra ili nezavisnih tela za sertifikaciju:

- i. Measnet: Međunarodna mreža za harmonizovana i priznata merenja u energiji vetra
- ii. Globalni savet za energiju vetra
- iii. TÜV SÜD
- iv. Svetsko udruženje za energiju vetra

Kvalifikovani konsultant za vetar takođe mora da pokaže da ispunjava sledeće minimalne zahteve - da je radio na kampanji merenja vetra, mikrolokaciji i proceni energetskeg prinosa od najmanje 1 GW instaliranog kapaciteta vetra.

B. 3. IZVEŠTAJ O MIKROZITANJU

Na osnovu rezultata kampanje merenja vetra i orografije lokacije, prvi raspored vetrogeneratora (VG) i mikrolokacija će biti uspostavljeni korišćenjem profesionalnog softvera za mikrolokaciju (npr. wind PRO, WASP, Windfarmer).

Takav softver mora:

1. Raditi spajanjem karakteristika vetra specifičnih za lokaciju (brzina, pravac, turbulencija) sa orografijom terena i mora omogućiti procenu proizvodnje električne energije za različite ručne unose pozicioniranja VG od strane investitora, kao što su različite veličine VG, krive snage i proizvođači.
2. Razmotriti adekvatnu udaljenost između vetrogeneratora u skladu sa IEC 61400 primenljivim smernicama za projektovanje.

C. OSNOVNE STUDIJE O PTICAMA I SLEPIM MIŠEVIMA

INFORMACIJE KOJE SE TRAŽE U ODELJKU C. KORISTIĆE SE ZA OCENJIVANJE PRIJAVA ZA PREKVALIFIKACIJU.

Zainteresovani investitori će morati da pokažu da su angažovali specijalizovane konsultante za biodiverzitet da sprovedu osnovne studije o pticama i slepim miševima. Istraživanja za ptice i slepe miševе treba da pokriju minimalni period od 12 meseci do trenutka kada projekat dođe do komercijalnog završetka.

Za ptice, osnovne metode istraživanja će se razlikovati u zavisnosti od taksona, ali u najmanju ruku, treba da imaju za cilj da identifikuju status razmnožavanja i aktivnosti leta, uključujući migracionu aktivnost i dnevno kretanje/puteve traženja hrane za identifikovane vrste. Istraživanja takođe treba da uključe odgovarajuće stanište za gnežđenje/noćište grabljivica/lešinara u blizini lokacije Projekta kako bi se procenila verovatnoća dnevnih letova u potrazi za hranom preko lokacije Projekta.

Za slepe miševе, osnovna istraživanja bi trebalo da uključuju obilaske lokacije da bi se identifikovala područja unutar lokacije koju bi mogli da koriste slepi miševi; tokom cele godine pasivni ultrazvučni akustički nadzor, uključujući najmanje dve pasivne stanice za snimanje sa mikrofona postavljenim unutar visina rotora; istraživanja potencijalnih i poznatih skloništa unutar i oko lokacije projekta vetroelektrane (PVE) da bi se identifikovala skloništa i (ako je moguće) opšti pravac odlaska i povratka letova; i, ručna akustična (detektor slepih miševa) transektna istraživanja na strateški odabranim lokacijama gde aktivnost slepih miševa može biti koncentrisana.

Sve metode treba da budu u skladu sa dobrim industrijskim praksama za PVE.

D. DRUGE INFORMACIJE U VEZI SA PROJEKTOM

INFORMACIJE KOJE SE TRAŽE U ODELJKU D. BIĆE SAMO U INFORMATIVNE SVRHE, NEĆE SE KORISTITI KAO KRITERIJUMI OCENE U FAZI ZZK.

D. 1 PLANIRANO POVEZIVANJE NA MREŽU

Zainteresovani investitori će morati da opišu svoje planove za povezivanje na mrežu.

D. 2 RELEVANTNE EKOLOŠKE I DRUŠTVENE STUDIJE

Zainteresovani investitori će morati da dostave ekološke i socijalne (E&S) studije koje su završene ili su već nabavljene za predloženi projekat.

Za studije koje tek treba da budu završene u vreme podnošenja ZZK, zainteresovani investitori će dostaviti obim posla i naznačiti status napredovanja. Primeri potencijalno relevantnih studija su navedeni u nastavku. Prepoznato je da svi ne moraju nužno biti primenljivi na svaki projekat. U slučaju kada ove studije nisu nabavljene, zainteresovani investitori moraju dati kratko obrazloženje da objasne zašto nisu relevantne.

- ESIA/EIA završena za potrebe ekološke saglasnosti od strane nacionalnog regulatornog tela.
- Analiza alternativa izbora lokacije, uključujući pomoćnu/povezanu infrastrukturu kao što su dalekovod i pristupni putevi, koja je u skladu sa hijerarhijom ublažavanja.
- Mapiranje E&S ograničenja koje identifikuje značajna E&S ograničenja koja mogu povećati E&S rizik lokacije i/ili zahtevati značajne mere ublažavanja. Trebalo bi da uključuje georeferencirane prostorne podatke za identifikovana ekološka, biodiverzitetna i društvena ograničenja (ili druge faktore visokog rizika).
- Pristup sticanju prava na zemljište, uključujući principe i opšte procedure za obezbeđivanje prava korišćenja zemljišta i odražavanje socijalnih uticaja u ugovorima o zakupu ili obezbeđivanje adekvatne naknade uključujući preseljenje i podršku za obnavljanje sredstava za život, ako je potrebno. Pristup takođe treba da sumira procenu vlasništva nad zemljištem i potencijalnih štetnih uticaja i rizika projekta, kao i status prava na zemljište / pregovore o zemljištu.
- Modeliranje buke
- Modeliranje treperenja senke
- Skrining kritičnog staništa koji identifikuje sve vrednosti biodiverziteta povezane sa područjem uticaja Projekta koje imaju potencijal da se kvalifikuju kao kritično stanište prema IFC Standardu učinka 6 i Uputstvu 6.

- Strategija smanjenja divljih životinja
- Pristup dužne pažnje za rizik prinudnog rada u lancu snabdevanja.

D. 3 PROJEKTNI ZADATAK (PZ) PROCENE UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU I DRUŠTVO (PUŽSD)

Zainteresovani investitori će morati da dostave Projektni zadatak za PUŽSD projekta koji je u skladu sa IFC standardima učinka o ekološkoj i društvenoj održivosti.

D. 4 OKVIR ZA ANGAŽOVANJE ZAINTERESOVANIH STRANA

Zainteresovani investitori će morati da dostave svoj Okvir za angažovanje zainteresovanih strana, uključujući angažovanje sa pogođenim zajednicama u vezi sa društvenim rizikom i sa nacionalnim i/ili međunarodnim organizacijama za očuvanje o riziku u vezi sa biodiverzitetom.

II. ZAHTEVI KOJI SE ODOSE NA ISKUSTVO I SPOSOBNOSTI PONUĐAČA

Zainteresovani investitori, koji se u daljem tekstu nazivaju Ponuđači, treba da pokažu svoju kvalifikovanost sami (ili preko svojih matičnih kompanija) ili stvaranjem konzorcijuma sa drugim kvalifikovanim stranama.

A. ISKUSTVO U RAZVOJU I RADU PROJEKATA OE POVEZANIH NA MREŽU

1. Ponuđači (isključivo ili preko konzorcijuma) moraju da pokažu iskustvo u razvoju i vođenju projekata OE povezanih na mrežu sa kumulativnim kapacitetom od 60 MW, pri čemu najmanje 40 MW moraju biti kapaciteti za proizvodnju vetra, uključujući najmanje jedan projekat vetra sa energetske kapacitetom od više od 20 MW.
2. U pogledu projekta vetra koji se koristi kao dokaz pod II. A.1 gore, ponuđači moraju da obezbede dokaze o upravljanju, angažovanjem zainteresovanih strana u zajednici, i/ili pitanjima zemljišta u vezi sa sticanjem prava na zemljište, konsultaciji zainteresovanih strana u zajednici i kompenzaciji vlasnicima zemljišta i korisnicima. Dokazi mogu uključivati, ali nisu nužno ograničeni na: Akcioni plan preseljenja, Plan obnove sredstava za život, Okvir kompenzacije i Plan angažovanja zainteresovanih strana.
3. Svako postrojenje koje se koristi kao dokaz mora da je dostiglo datum komercijalnog rada u poslednjih (10) godina pre datuma izdavanja ZZK.
4. Svako postrojenje koje se koristi kao dokaz mora biti operativno najmanje 1 (jednu) godinu pre datuma izdavanja ZZK.

B. FINANSIJSKA SPOSOBNOST

Ponuđači (isključivo ili preko konzorcijuma) moraju demonstrirati:

1. Neto vrednost (izračunata kao imovina minus obaveze) od najmanje 30.000.000 evra u svakoj od poslednje 3 (tri) kalendarske godine pre datuma izdavanja ZZK-a.
2. Godišnji promet od najmanje 25.000.000 evra u svakoj od poslednje 3 (tri) kalendarske godine pre datuma izdavanja ZZK.

Odricanje od odgovornosti:

- Ovaj dokument je pripremila ME u ime VK kako bi zainteresovanim stranama pružilo informacije o predstojećim tenderima za projekte vetra povezanih na mrežu sa podržanim kapacitetom od približno 150 MW („Projekti“).
- Informacije date u ovom dokumentu su predstavljene samo u informativne svrhe. Ovaj dokument ne predstavlja, niti je namenjen da konstituiše ili kreira ponudu koja može da prihvati ili zatraži ponudu za ulaganje ili učešće u Projektima. Informacije koje se nalaze u ovom dokumentu imaju za cilj da obezbede potencijalnim ponuđačima relevantne informacije o predviđenim zahtevima kako bi mogli da preduzmu odgovarajuće korake da pripreme svoje podneske za planirani tender. Navedeni zahtevi su neiscrpn, mogu se pregledati i dodatni kriterijumi mogu biti uvedeni prilikom zvaničnog objavljivanja tendera kada se objavi konačna tenderska dokumentacija. Ključno je napomenuti da usklađenost sa bilo kojim potencijalnim kriterijumima navedenim u ovom dokumentu ne kvalifikuje automatski entitet za učešće na tenderu za vetar. Zvanična kvalifikacija zavisi od ispunjavanja svih propisanih uslova koji se mogu izmeniti kada se objavi zvanična tenderska dokumentacija, uključujući i one naknadno uvedene u tenderskoj dokumentaciji. Da ne bi bilo sumnje, ME zadržava neograničena i безусловna prava da izmeni, pregleda ili restrukturira bilo koji od ovih kriterijuma kako smatra odgovarajućim u konačnoj tenderskoj dokumentaciji koja će uskoro biti objavljena. Radi izbegavanja sumnje, informacije predstavljene u ovom dokumentu neće se smatrati da stvaraju bilo kakva zakonska prava potencijalnim ponuđačima da traže od ME ili drugih organa da ne vrše bilo kakve dalje izmene, preispitivanja ili dopune zahteva u konačnoj tenderskoj dokumentaciji.
- Ovaj dokument nema za cilj da pruži sveobuhvatne informacije o Projektima. VK, ME ili IFC ne daju ili će prihvatiti nikakve izjave ili garancije, izražene ili implicirane, niti odgovornost bilo koje vrste, uključujući u pogledu tačnosti, potpunosti ili pravičnosti informacija sadržanih u ovom dokumentu.
- Ovaj dokument se neće tumačiti kao pružanje bilo kakvog finansijskog, računovodstvenog, pravnog, regulatornog ili poreskog saveta. Ovaj dokument i bilo šta što je sadržano u njemu ne stvara nikakav obavezujući pravni odnos ili drugu obavezu koju zakonski sprovodi bilo koji primalac ovog dokumenta u okviru ili u vezi sa njegovim predmetom u vezi sa VK, ME ili IFC. Niko iz VK, ME ili IFC ne preuzima nikakvu zakonsku obavezu (uključujući bilo kakvu obavezu brige) prema primaocima ovog dokumenta, niti će iko od njih imati bilo kakvu odgovornost (iz nemara ili na drugi način) za ovaj dokument ili za bilo koju drugu pismenu ili usmenu komunikaciju koja se prenosi primaocu u toku primaoočeve evaluacije Projekta. Niko iz VK, ME ili IFC, neće biti dužan da nadoknadi ili kompenzuje bilo kom potencijalnom investitoru i drugom primaocu ovog dokumenta za bilo kakve gubitke, troškove ili izdatke nastale (bilo direktno ili indirektno) od strane bilo kog potencijalnog investitora i drugog primaoca ovog dokumenta u proceni ili postupajući prema njegovom sadržaju ili na drugi način u vezi sa Projektima ili u bilo kojoj transakciji, bez obzira da li je izvršena ili ne, koja može uslediti.
- Ovaj dokument daje pregled predviđenih uslova ponuđača za učešće u Projektima. Međutim, nije predviđeno da služi kao osnova za donošenje odluke o investiranju u Projekte, i od svakog primaoca se očekuje da izvrši takvu nezavisnu istragu i da dobije nezavisne savete koje on ili ona smatra neophodnim za takve odluke. Štaviše, ovaj dokument sadrži informacije koje su po svojoj prirodi selektivne i indikativne i koje su bile dostupne od 2 jul 2024. godine. Takve informacije su preliminarne prirode i mogu uključivati značajne elemente subjektivnog prosuđivanja i analize, koje mogu, ali ne moraju, biti tačne.

Konkretno, ovaj dokument ne sadrži ili navodno sadrži sve informacije koje bilo koji primalac ovog dokumenta može poželeti u svrhu evaluacije Projekta. Niko, ni VK, ME ili IFC, ne prihvata nikakvu odgovornost da obavesti bilo kog primaoca ili bilo koje drugo lice ili entitet ako se bilo koja informacija ili podaci navedeni u ovom dokumentu promene ili se utvrdi da su netačni ili nepotpuni, niti da ažurira, dopuni, modifikuje ili revidira ovaj dokument koji odražava sve promene, razvoj događaja, događaje, okolnosti, netačnosti ili nepotpunosti. Informacije i mišljenja sadržana u ovom dokumentu su data na datum ove prezentacije i podložna su promenama bez prethodne najave, možda ne sadrže sve materijalne informacije u vezi sa Projektima i nisu nezavisno verifikovane, usvojene ili odobrene.

- Ovaj dokument može uključivati određene izjave, uverenja ili mišljenja u vezi sa Projektima. Takve izjave, koje sadrže reči „predviđati”, „verovati”, „nameravati”, „procenjivati”, „očekivati” i reči sličnog značenja, odražavaju individualna uverenja i očekivanja i uključuju rizik i neizvesnost, jer se odnose na događaje i zavise od okolnosti koje će se desiti u budućnosti. Ne daje se nikakva izjava da će se bilo koja od ovih izjava ili predviđanja ostvariti ili da će rezultati prognoze biti postignuti. Postoji mnogo faktora koji mogu prouzrokovati da se stvarni rezultati i razvoj materijalno razlikuju od onih izraženih ili impliciranih ovim izjavama i predviđanjima. Nijedna izjava u ovoj prezentaciji nije predviđena za profit. Kao rezultat toga, upozoravamo Vas da se ne oslanjate na takve izjave koje se odnose na budućnost.
- IFC potvrđuje sve svoje privilegije, imunitete i izuzeća data u članovima IFC-a, međunarodnim konvencijama i svim važećim zakonima.